

Akılcılık, Bilimsellik, Teknoloji ve Türkiye

Akılcılık, insanın gerçeği akıyla arayıp bulması, evreni ve evrendeki olayları akıl yoluyla açıklamaya çalışmasıdır. Doğruluğun ölçütü duygularda değil, düşünmedir. Olaylara akılcı ve bilimsel davranışlarla yaklaşmak, sorunların sağlıklı çözümünü sağlar. Atatürk de "Her şeyin kaynağı insan zekasıdır."

"Akıl ve mantığın çözemeyeceği sorun yoktur." diyerek akılcılığın önemini ve evrensel boyutunu vurgulamıştır. Atatürk, yeni devletin yapısını oluşturan Cumhuriyet'in ilke ve devrimlerini akılcılık ve bilimselliğin ışığında biçimlendirmiştir.

Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasından sonra daha zor bir savaş başlamıştır. Bu savaşın adı cahilliği öldürmektir. Türkiye neden şimdi Atatürk'ün bize bıraktığı Türkiye gibi değil? Neden ileri gideceğine geriliyor? Bence bunun başlıca nedenleri arasında cahillik geliyor. Cahillik, bağnazlığı doğurur. Bağnazlık, çağdaşlaşma çabasında olan ülkemizin en büyük düşmanıdır. Ulusal bağımsızlığımız, ancak ve ancak bilim-fen yoluyla süreklilik kazanır. Bilim ve akılcılık cahilliği her zaman yener.

Atatürk Anadolu'da aydınlanma seferberliği başlattı. Onun en büyük hedefi, Türk ulusunu bağnazlığın karanlığından arındırıp, çağdaş uygarlık düzeyine çıkarmaktı. Bilim ve teknoloji, sağlık, eğitim, ekonomi, savunma gibi pek çok alanda başarılı olmanın koşulu olduğunu biliyordu. Kanıtı da çağdaş uygarlıkta yerini almış toplumların bilim ve teknolojiyi verdiği değerd. Bu toplumların bireyleri, sağlıklı, özgür, mutlu, yaratıcı ve üretkendir. Atatürk halkının bu değerlerin hepsine sahip olmasını istiyordu. Şimdi düşünüyorum da bizim ülkemizde insanların çoğunluğu, bu değerlerin çoğundan yoksunlar. Cahillik deseniz, almış başını gidiyor. Cahillik çok, bilim ve teknoloji yok.

Sadi Ersolak

Disiplin Başarı Getirir mi?

Biliçlenmeye başladığım ilk andan beri ailemden disiplinli olmayı ve disiplinin önemini öğrendim. Bu bilinçle bu kavram hakkında düşüncelerimi söylemek istiyorum.

Disiplin kişinin kendine olan saygısıdır. Sabah kalktığımızda, vücudumuzun rahatlığını atacak egzersizler yapmak, ellerimizi ve yüzümüzü yıkamak, günlük kullandığımız kıyafetleri giymek, odamızı toplamak disiplinli yaşamımızın örneklerindendir. Disiplin anlayışı olmayan kişiler, disiplinden korkar ve bunu öcü gibi görürler. Oysa yaşamımızı disiplin altına aldığımızda, her şey istediğimiz gibi olacaktır.

Çoğu ilköğretim sekizinci sınıf öğrencisi gibi ben de lise giriş sınavlarına, bir yıla yakın bir süre hazırlanarak katıldım. Ancak LGS sınavına bir yıl yetmeyeceğini dü-

şünüyorum. 6. sınıftan itibaren alınan eğitim, planlı programlı ve disiplinli çalışmadır beni başarılı kılan. Kimi öğrenciler "yumurta kapağı dayanınca" başarılı olmak için güç sarfediyorlar. Ancak, başarılı olmak bir yıla sığdırılacak bir iş değil. Zaten bu öğrenci arkadaşlarımız genelde başarısız oluyorlar. Başarıya ulaşmak için uzun vadeli çalışmalar ve çalışma disiplini gerekiyor. Bu disiplin öğrenim hayatı bittikten sonra da devam ederse eğer, işte o zaman gerçek başarı elde edilir.

Sinem Acar/İstanbul

Bilim ve Kurgu

TV'nin karşısına geçmiş Carl Sagan'ın Mesaj adlı filmini izlerken, yaklaşık iki yıl önce düzenlenen bir bilim-kurgu öykü yarışmasında birinci olan Beyazıt Akman'ın Bilim ve Teknik dergisinde yayımlanan "Gelecekte Gelen Notlar" adlı öyküsündeki şu soru aklıma geldi:

"Acaba gelecek, biz bu şekilde düşlediğimiz için mi böyle oldu, yoksa böyle olacağını tahmin edebildiğimiz için mi bu şekilde düşledik?" Her ne kadar filmin konusu bu soruya pek ilgili olmasa da bilim-kurgu temeline dayandığı için düşünmeden geçemedim.

Vaktiyle uçaklar, TV'ler, bilgisayarlar, uydru teknolojileri ve uzay uçuşları başlıbaşına bir bilim-kurguyken, bugünün dünyasında bunların günlük yaşamın sıradan birer parçaları oldukları, yukarıdaki sorunun hangi kısmını destekliyor acaba? Tasarlandıkları için mi icad edildiler, yoksa icad edilecekleri zaten biliniyordu da bu yüzden mi yazıldılar?

Belki gelecekte de bu tür sorular sorulmaya devam edecek. Bu soruların temelindeyse bana göre, bugünün bilim-kurgusu, yani geleceğin buluşları yer alacaktır.

Emre Tekgür-İstanbul

Makineleşmede Asılsız Korkular

Ben Nisan sayımızda Forum'a katılan Gökçen arkadaşımızın makineleşme hakkındaki korkularından söz etmek istiyorum. Bence makineleşme yurdumuzu şu an için hiç tehdit etmiyor. Aksine, ekonomimizin gelişmesi ve dolayısıyla sanayimizin ilerlemesi için artık daha sistemli, güvenli, hızlı daha çok verim verebilen ve daha zararsız yani doğayı kirliletmeyen makinelere gereksinimimiz var. Örneğin ülkemizdeki demir fabrikaları halen kuruldukları sistemle çalışıyorlar ve artık sistemleri eskidi. Dolayısıyla dünyadaki diğer fabrikalara kıyasla kârları azaldı. Yalnızca demir fabrikaları için değil, herhangi bir fabrikanın birim zamanda daha çok parça elde etmesi daha iyi değil midir? Ayrıca insanın günlük yaşamında kullanabileceği birçok makine yapıyor. İnsanların yaşamı bu makinelerle kolaylaştığında insanlar yaşamdan daha çok zevk alır hale geliyorlar. Böylece insanlar, doğaya ve dünyaya daha çok sahip çı-

kıp, makinelerini yalnızca doğayı koruması ve yaşamı kolaylaştırması için kullanacağını düşünüyorum. Yani dünyamızı robotların ve makinelerin yönetmesi bana çok uzak, hatta hayal geliyor. Ayrıca bu makinelere karşın insanlar daha hızlı çoğalıyorlar. Bu yüzden arkadaşlarımız gibi ben de dahil pek çok insanı, nüfus artışıyla birlikte farklı sorunların ortaya çıkacağı düşüncesi endişelendiriyor. Bir de klonlama gerçekleşirse. Gerçi bu yersiz bir endişe. Ben bilim adamlarının yalnızca tedavi amaçlı klonlamadan yararlanacağını düşünüyorum. İnsan kopyalamak için değil. İnsanların hastalıklarına çare üretebilmek için çok yoğun çalışan bilim adamları, seri olarak hastalanma riski yüksek insan klonlamaya geçmeyeceklerini düşünüyorum. Onlar, insanların rahatsızlıklarına çözümler sunacak doku ve organ klonlamasını gerçekleştirirler. Bir düşünün, insanın hangi organı çalışmaz hale gelmişse tekrar o organın klonunu yani "hiç kullanılmamış" bir organın nakledilmesi daha kesin ve güvenli bir çözüm değil mi? Bu durum sosyal yaşamımızdaki karışıklıklara da çözüm getirir. Örneğin organ mafyaları kendiliğinden çöker.

Bilim sınır tanımıyor. Dolayısıyla daha pek çok buluş yapılacak. Belki bu buluşlar arasında zararlılar da olacak. Ama bilim bu zararlıları elimine edecek ve bizlerin kullanımına yararlıları sunacak diye düşünüyorum. Umarım benim düşündüğüm gibi de olur; çünkü bu dünyada başka bir Türkiye ve uzayda başka bir dünya yok.

Hilmi Işık/Antalya

Her Şey Köprüyü Geçene Kadar mı?

Neden bazı insanlar belirli bir yere gelebilmek için canla başla çalışır, hedefledikleri yere geldiklerinde de çalışmalarını durdurur ve geri kalan yaşamlarını o sınırlı noktada geçirirler? Onlar için daha ilerisi yok mudur?

Bir öğrencinin amacı ÖSS'yi kazanmak ve öğretmen olmaksa, öğrenci sınavı kazanmak için büyük bir azimle çalışır, sınavı kazanır ve öğretmen olur. Ama bundan sonrasında yaşamını, ileriyi hedeflemeyen bir öğretmen olarak sürdürecektir. Onun için daha ötesi yoktur. Yaşamında hiçbir gelişim ve değişim düşünmez. Kendince ulaşmak istediği zirvededir. Oysa öğretmen olduktan sonra kendisini daha fazla geliştirmesi gerekir. Bilim ve teknoloji öylesine hızlı ilerlemektedir ki, bu öğretmen bir süre sonra öğrencilerinin sorularına bile yanıt veremez olur. Bu durum gelişmesi gereken bir toplum için çok büyük bir kayıptır. O öğretmen kendini geliştirdiği takdirde, binlerce fidanı da geliştirecek ve ülkesine azimli ve başarılı bir nesil kazandıracaktır. Kendisini geliştirmeyen bir öğretmen, sürekli olarak bağlı kaldığı ders kitaplarındaki bilgiyi öğrencilerine okuyarak ezberci bireylerin yetişmesine yol açacaktır.

Esra Canpolat/Elazığ

Değerli Okurlar, görüşlerinizi

400 kelimeyi geçmeyecek biçimde ve fotoğrafınızla birlikte "TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi, Forum Köşesi, Atatürk Bul. No:221 Kavaklıdere- Ankara" adresine gönderebilirsiniz. Görüşler aktarıldıktan 3. şahısları suçlayıcı ifadelerden kaçınılmasını rica ederiz. Forum'da ve Serbest Kürsü'de yayımlanan okuyucu görüşleri Bilim ve Teknik dergisini bağlamaz. Forum köşesine aşağıdaki telefon ve faks numaralarıyla da erişebilirsiniz:

Tel: (312) 468 53 00 / 1067 (Gülün Akbaba) Faks: (312) 427 66 77